

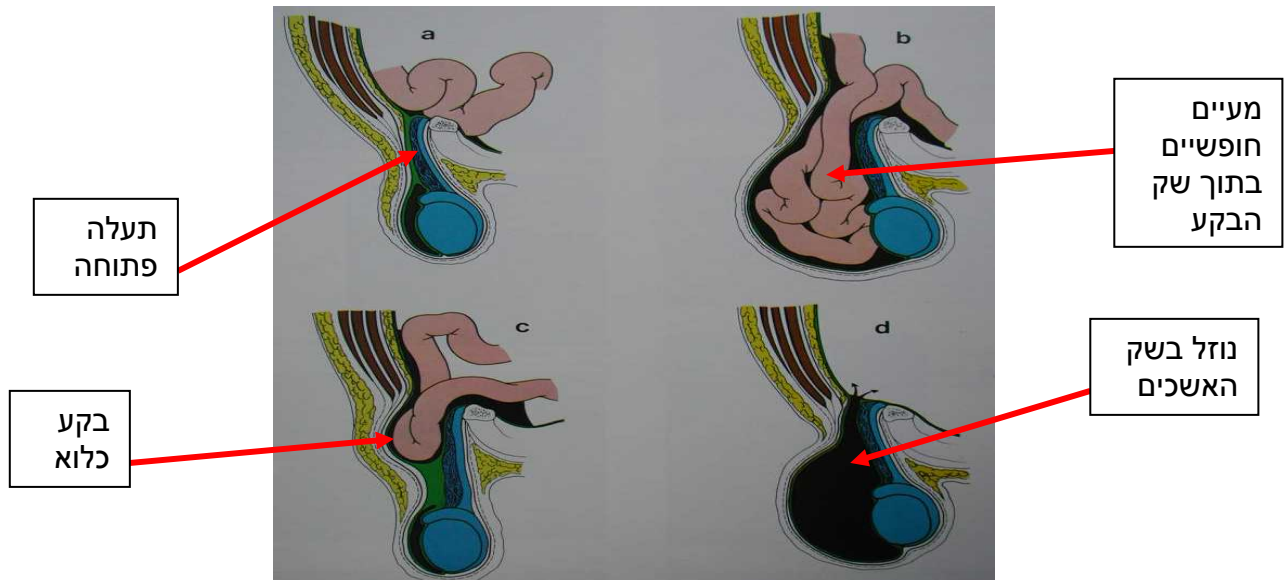

בקע מפשעתי ונוזל בשק האשכים INGUINAL HERNIA AND HYDROCELE

בקע מפשעתי נקרא גם: שבר, כילא.
 נוזל בשק האשכים נקרא הידרוצלה.

יש מספר נקודות שחשוב לדעת לאחר שאובחן בקע מפשעתי או הידרוצלה אצל ילדכם:

- בקע מפשעתי והידרוצלה שונים מאוד בין ילד ומבוגר.
- בקע מפשעתי והידרוצלה בילדים אינם נגרמים ע"י מאמץ גופני, בכי, או פעילות פיזית אחרת.
- בקע מפשעתי והידרוצלה אינם עוברים בתורשה. הם תוצאה של התפתחות מקומית מולדת לא תקינה.
- בקע מפשעתי אינו חולף לבד עם הגיל.
- נוזל בשק האשכים עשוי להיספג ולהיעלם עד גיל שנתיים.

בסביבות השבוע 12-14 לחיי העובר נוצרות ליד הכליות בבטן הגונדות (Gonads אשכים או שחלות). תוך כדי התפתחות העובר, הגונדות מהגרות על פי המסלול שלהן ויורדות למקומן האנטומי הטבעי. בבנים, האשכים ממשיכות בהגירה דרך פתח במפשעות עד למקומם הטבעי שהוא שק האשכים. בכ- 5% מהתינוקות, בנים ובנות, פתח זה לא נסגר כראוי (פי 8 יותר בבנים) ודרכו עובר חלק מהמעיים או נוזל לשק האשכים בבנים ועד לשפה הגדולה בבנות. כאשר עובר חלק מהמעיים נוצר הבקע המפשעתי, וכאשר מצטבר נוזל בשק האשכים נוצרת ההידרוצלה.

סימנים וסימפטומים:

בקע מפשעתי והידרוצלה יכולים להתגלות בכל גיל אך לרוב מתגלה הבקע בשנה הראשונה לחיים ובגילאי 3-4 שנים. הסימן הראשון הנו נפיחות במפשעה ו/או בשק האשכים בבנים או בשפה הגדולה בבנות. לעיתים הילד/ה מתלונן/נת על כאבים באזור. במקרה של בקע, חלק המעיים הוא בד"כ חופשי וניתן

להחזרה בקלות בד"כ אך עלול להיווצר מצב בו חלק המעיים נכלא ולא ניתן להחזרה (בקע כלוא). במקרה זה הכאבים במפשעה הופכים לבלתי נסבלים, הילד/ה נמצא/ת באי שקט והנפיחות המפשעתית הופכת לנוקשה ורגישה למישוש. מצב זה עלול להיות מצב חירום רפואי מכיוון שהספקת הדם לחלק המעי הכלוא מתמעטת ועלול להיגרם נזק בלתי הפיך למעיים, לאשך או לשחלה. בקרה של כאבים בלתי נסבלים ואי שקט של הילד/ה חובה להביא את הילד לבדיקת רופא מיידית, רופא ילדים או כירורג ילדים. אבחון וטיפול מהיר ימנעו את הנזק.

הטיפול בבקע מפשעתי והידרוצלה שלא נעלמה הוא ניתוח בלבד. מומלץ לתקן בקע מפשעתי מוקדם ככל האפשר כדי למנוע אפשרות של כליאת הבקע.

הניתוח

ילדים בריאים מעל גיל שנה עוברים לרוב את הניתוח ביחידה לאשפוז יום כירורגי. יום לפני הניתוח הילד מובא בליווי אחד ההורים לבדיקה טרום ניתוח עם מכתב מהרופא המטפל שמפרט את מצב בריאות הילד ותשובת בדיקת ספירת דם עדכנית. הילד נבדק ע"י רופא ילדים, רופא מרדים וע"י מנהלת היחידה לכירורגית ילדים אשר יסבירו להורים את התהליך. בתום ההסבר חותמים ההורים על טופס הסכמה מדעת לניתוח ולהרדמה. הניתוח יתבצע בהרדמה כללית.

הניתוח לתיקון בקע מפשעתי והידרוצלה בילדים הוא פשוט וקצר. בהרדמה כללית מבצע המנתח חתך קטן במפשעה ומאתר את שק הבקע או את התעלה המקשרת של ההידרוצלה. המנתח משחרר את השק או התעלה המקשרת וקושר אותה. כך לא תהיה יותר אפשרות למעיים ולנוזל להיכנס למפשעה ולשק האשכים.

כאבים:

ילדים מתאוששים בד"כ מהר אחרי הניתוח והכאב אינו חזק היות ובזמן הניתוח מקבל הילד הרדמה מקומית באזור הניתוח בנוסף להרדמה הכללית. במידה והילד אינו שקט מומלץ לתת אקמול לפי משקל. רופא הילדים ידריך את ההורים לגבי המינון המתאים.

שחרור

ההחלמה לאחר הניתוח היא בד"כ מהירה. ילדים בריאים מעל גיל שנה משתחררים לביתם מספר שעות לאחר הניתוח. פגים, תינוקות וילדים עם בעיות רפואיות אחרות נשארים להשגחה ליממה או יותר לפי הצורך.

לאחר ניתוח תיקון בקע מפשעתי גדול אצל ילד קטן תתכן נפיחות גדולה בשק האשכים והמפשעה. אל בהלה! זו תופעה ידועה והנפיחות תיסוג בהדרגה במשך מספר שבועות.

צלקת:

החתך בעור נסגר לרוב עם דבק מיוחד (ולא עם תפרים), לכן לאחר הניתוח יש להקפיד לא להרטיב את החתך הניתוחי 5 ימים ולשמור שהילד לא יקבל מכה באזור המפשעה. הצלקת שנותרת לאחר הניתוח לרוב קטנה וכמעט אינה מורגשת.

הילד יכול לחזור בד"כ לגן או לבית הספר 1-2 ימים לאחר הניתוח בתנאי שמישהו ישגיח שלא יבצע מאמץ גופני ולא ייפגע באזור הניתוח.
הילד יוזמן לביקורת במרפאה לכירורגית ילדים כשבוע עד שבועיים אחרי הניתוח.

הישנות הבקע:

הישנות בקע לאחר תיקון אצל ילדים אינה שכיחה. אין צורך להגביל את פעילות הילד במאמץ וספורט החל משבועיים לאחר הניתוח.
הישנות הבקע שכיחה יותר בילדים שנותרו באופן דחוף, בפגים ובילדים עם לחץ תוך בטני מוגבר.

צוות היחידה לכירורגית ילדים מאחל לכם בריאות שלמה.
טלפון לבירורים 08-6745362